

RASEINIŲ BALSAS

POLITIKOS, EKONOMIJOS ir KULTŪROS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

KAINA: metams 6 lit., pusmečiui — 3 lit. 50 c., 3 mėn. 2 lit. Atskiras numeris — 20 cent.
SKELBIMŲ KAINA: už petito eilutę skelbimų vietoje: 4 pusl. 30 cent., 1 pusl. 60 cent., tekste 80 cent.

RANKRAŠČIAI; tik vienoje lapo pusėj rašomi, nésant autoriaus perspėjimo, redakcijos nuožiūra taisomi ir trumpinami; smulkieji negražinami.

Redakcijos ir Administracijos adresas: RASEINIAI, Liaud. Banko namai, Nemakščių g. 14

Nr. 8.

Raseiniai, 1926 m. balandžio mėn. 23 d.

I metai.

Visi eikime balsuoti.

Visi lietuviai sakosi, kad jie yra tikri Lietuvos piliečiai, kad jie iškovoję mūsų tėvynės nepriklausomybę, kad jie vietoj rusų buvusios valdžios pastatė savo brolius lietuvius valdyti mūsų kraštą.

Kada Lietuva tvėrėsi, tai iš tikrųjų nė vienas iš mūsų nesigailėjo nustoti nei turto nei gyvybės, kad tik svetimšalius išvarius iš Lietuvos ir patiems paėmus krašto valdymą į savo rankas.

Visi vyrai ir moterys stojo į kruviną kovą ir laimėjo Lietuvos nepriklausomybę. Visas mūsų kraštas sujudo, lyg koksai skruzdelynas. Seni ir jauni stojo ir budėjo tol, iki rusus, vokiečių-bermontininkus ir lenkus išvarė iš Lietuvos.

Kiek šimtų tukstančių mūsų brolių ir sesučių žuvo toje Lietuvos nepriklausomybės kovoje, bet niekas nesustojo pusiaukelyje ir vedė kovą ligi galutinės pergalės.

Laimėjus kovą su priešais, visi ėjo su tokio pat ūpu balsuoti, kad išrinktų Steigiamąjį Seimą, kuris turėjo nustatyti mūsų Valstybės pamatinius įstatymus, Lietuvos Respublikos Konstituciją.

Po kelių metų, kada Steigiamas Seimas užbaigė savo darbą ir buvo paleistas, tai vėl visi Lietuvos piliečiai 1922 met. ėjo rinkti pirmą Lietuvos paprastą Seimą, bet šio Seimo buvo labai trumpas dienos dėl jo tokios sudėties, kad katalikų Seimo atstovų buvo tik 39 ir socialistų Seimo atstovų su lenkais ir žydais taip pat buvo 39 atstovai.

Lygiai pasidalinus Seimui atstovais katalikams ir socialistams joks darbas Seime nebuvo galimas, ir dėl to valstybės Prezidentas jį paleido.

Kadangi pirmas Seimas negalėjo dirbti, tai reikėjo po 6 mėnesių jį paleisti ir rinkti naują antrąjį Seimą 1923 metais, kuris katalikams davė 40 atstovų, o kitiems 38 atstovus, tuo būdu

PASKUTINĖS ŽINIOS.

Pasikėsėjimas nužudyti Seimo atstovą St. Tijūnaitį.

Balandžio mėn. 13 d. naktį nežinomi piktadariai šovė du kartu iš revolverio per langą į Seimo atstovo, mokytojo St. Tijūnaitio, gyv. Kulvoje, kambarį, taikydami ton vieton, kur atstovo miegama. Bet Tijūnaitio tą naktį nebūta namuose. Kulka įstrigo šalia jo miegamos vietos į duris. Vedamas stropus tardymas.

S.S.S.R. Ekonominis bankrotas.

Žiniomis iš Maskvos, Bucharinas darbininkų klube pareiškė, kad S.S.S.R. stovinti ekonominio bankroto akyvaizdoj, kuris galės būti pašalintas tik tai tuomet, jei gyventojai teiks valstybės pagalbą. Skubi pagalba esanti reikalinga, kadangi ekonominis žlugimas gresia artimiausioj ateity. Užsienių pagalbos nesa galima tikėtis.

Pabaltijos jaunimo konferencija.

Pabaltijos valstybių jaunimo konferencija nutarta šaukti Kaune gegužės mėn. 23, 24 ir 25 d. Konferencijoj, be lietuvių, dalyvaus latvių, estų ir suomių jaunimas.

šis dabartinis Seimas galėjo dirbti visus tris metus, išleisdamas kraštui naudingų įstatymų ir pastumėjo visą mūsų krašto gerbuvį pirmyn.

Dabar reikia rinkti naujas — trečias paprastas Lietuvos Respublikos Seimas gegužės 8 ir 9 dieną, nes dabartinio Seimo gyvavimo laikas baigiasi gegužės 13 dieną.

Nuo mūsų pačių priguli ar išrinkti Seimą katalikišką, arba atiduoti balsus už socialistus, komunistus, vokiečius, žydus, lenkus ir rusus.

Jei visi katalikai lietuviai eitų balsuoti ir atiduotų savo balsus už katalikiškus Seimo kandidatų sąrašus, tai Seime mūsų katalikų atstovų būtų dauguma ir mes vėl katalikai valdytumėme kraštą, bet jei dalis mūsų katalikų žmonių vyrų arba moterų neitų balsuoti arba atiduotų savo balsus už socialistus, lenkus žydus bei rusus, tada mes katalikai negalėtume praveisti į Seimą daugiau Seimo atstovų, o socialistai su kitais gautų daugumą Seimo atstovų, ir tuo būdu mes patys katalikai atiduotume valdžią iš savo rankų savo priešams socialistams.

Socialistai išsirinktų savo žmogų socialistą Valstybės Pre-

zidentu, pastatytų socialistus ministerius ir kitus valdininkus.

Žodžiu visas mūsų katalikiškas kraštas patektų į socialistų rankas. Kas tada atsitiktų su visa mūsų Lietuva, tai sunku yra pasakyti. Ji labai lengvai galėtų pavirsti į tokią, koki dabar yra Rusija.

Kas būtų su žeme ir kitokių žmonių turtu, taip pat sunku yra pasakyti, nes jei Lietuva patektų į bolševikų-komunistų rankas, tai lygiai taip kaip baisiausias karas sunaikintų visą tą, ką mes šiandiena turime. Turtingi ir beturčiai galėtų dikčiai paragauti skurdo ir bado, kaip kad dabar yra Rusijoje.

Tad laikas jau visiems stoti kovon, žadinti savo kaimynus, brolius, seseris, tėvus ir vaikus, kad jie visi balsuotų už katalikiškus kandidatų į Seimą sąrašus tokio pat ūpu ir pasišventimu, kokiu jie kovojo su priešais rusais, lenkais bolševikais ir vokiečiais-bermontininkais už Lietuvos nepriklausomybę 1918-1921 metais.

Jei pražus Lietuva, mūsų turtas ir visi pateksime į nepakeliamą skurdą ir vargą, tai mes patys busime kalti, nes vieni iš mūsų brolių ir sesučių neis visai balsuoti, o kiti atiduos savo bal-

sus už katalikų priešus socialistus.

Aš karštai ir nuoširdžiai raginu visus katalikus vyrus ir moteris, kad patys eitumėte balsuoti gegužės 8 ir 9 dieną ir kitus visus savo kaimynus ragintumėte nešti savo balsus už katalikus Seimo atstovus.

Lietuvos laimė arba pražūtis mūsų pačių rankose. Tad visi į kovą, neškime savo balsus už katalikų kandidatų į Seimą sąrašus.

Žinoma, pirmoje eilėje balsuokite už mūsų sąrašą: Lietuvos Vidutinių ir mažųjų Ūkininkų Vienybės Sąrašą Nr. 9.

A. Vilimas.

Ko mes reikalausime Seime.

Mūsų Lietuvos Vidutinių ir mažųjų ūkininkų vienybės atstovų bus šie reikalavimai Seime:

1). Kad būtų duodama žemės iš dalinamų dvarų bežemiams: kumiečiams, žemės ūkio ir dvarų darbininkams, pusininkams, nuomininkams ir miestelių biednomenėi.

2). Kad gavę žemės naujakuriai tuoju gautų galutinius žemės nuosavybės dokumentus, Vyresnio notaro patvirtintus.

3). Kad dvarų centrai nebūtų parduodami iš varžytynių, bet būtų paliekami valdžios žinioje ir atiduodami ilgalaikės nuomos teisėmis dvarų kumiečiams ir darbininkams, kurie negaus atskirų sklypų žemės išdalinamų dvarų.

4). Kad didesni ūkiai būtų paliekami nedaugiau kaip po vieną kiekvienoje apskrity gaminti veislinius gyvulius ir javus.

5). Kad tokiems dvarininkams, kurių sūnūs arba jie patys yra išbėgę į Lenkiją, nebūtų paliekami dvarų centrai su 80 hektarų norma. O jei nors vienas dvarininko sūnus arba duktė yra pabėgę į Lenkiją, kad tokiems dvarininkams būtų paliekta dvaro centras nedaugiau kaip su 40 hektarų žemės.

6). Kad valdžios būtų steigiami pavyzdingi ūkiai po 5, 10, 15 ir 20 hektarų žemės kiekviename valsčiuje su pavyzdingais trobėsiais, gyvuliais, sėklomis ir laukais, nuo kurių galėtų imti pavyzdį kiti maži ir stambesni ūkininkai ir naujakuriai.

7). Kad visiems naujakuriams valdžia duotų tiek pašalpos, kad jie galėtų pasistatyti bent po tris trobesius: gyvenamą namą, gyvuliams tvartą ir javams—šienui sudėti daržinę. Kad šie naujakuriai galėtų nusipirkti bent po vieną arklį ir karvę.

8). Kad mažžemiai gautų iš artimų dalinamų dvarų tiek žemės, kad jie galėtų išgyventi visus metus su savo šeimynomis.

9). Kad miestelių biednuomenei, kuri gaus žemės sklypą, būtų duodamos valdžios pašalpos namams pasistatyti.

10). Kad Vidutiniams ir mažiems ūkininkams ir naujakuriams būtų duodamos paskolos iš Žemės Banko pirmoje eilėje, o stambiams ūkininkams ir dvarininkams būtų duodamos paskolos iš Žemės Banko tik tada, jei atliks nuo Vidutinių, mažųjų ūkininkų ir naujakurių. Kad tos paskolos būtų duodamos iš Žemės Banko be jokių sunkumų per vietos Liaudies Bankus be važinėjimo į Kauną ir netrumpesniai laikui, kaip 6 metams su nedidesniu metiniu kaip 6 nuosimčiu. Kad tokios paskolos, gautos iš Žemės Banko būtų pradėtos gražinti neankščiau kaip po 6 metų ir tai tik dalimis kas metai.

11). Kad iš naujakurių nebūtų atimama duota žemė dėl jo neįsikurimo per 5 metus; ar kitokios priežasties, bet kad duota žemė būtų pavesta naujakurio žmonai vaikams arba kitiems jo artimiems giminėms, žodžiu, kad naujakuriui duota žemė pasiliktu jo šeimynos nuosavybė ir kad jis negalėtų jos parduoti, o kad ji pasiliktu šeimynos nuolatine nuosavybė.

12). Kad naujakuriams būtų duodama valdžios visoki pagalba statyti trobas iš nedegamos medžiagos tenai, kur nėra arti miško.

13). Kad būtų sulaikytas išvažiavimas mūsų brolių ir sesučių į Braziliją ir Argentiją, kur jie vargsta ir žūsta miškuose ir tyruose, o kad būtų mūsų valdžios padaryta sutartis su Šiaurės Švietintų Valstybių Amerika, kuri leistų daugiau mūsų žmonės įvažiuoti pas savo gimines ir tenai apsigyventi. Taip pat, kad mūsų vyriausybė padarytų sutartį su Rusija, kuri leistų mūsų žmonėms važiuoti į Rusiją ant darbo ir tenai galėtų, jei panorės, apsigyventi be jokių varžynių.

14). Kad visi Lietuvos valdininkai nebūtų šalinami nuo vietų be jokio reikalo, o būtų išleistas toks įstatymas, kuris užtikrintų jiems pastovią tarnybą.

Lietuvos Vidutinių ir Mažųjų Ūkininkų Vienybės Sąrašas Nr. 9.

Skaudžios Lietuvai malonės.

Del naujų Vyskupijų ir Vyskupų.

Dar tik penki amžiai praėjo, kai Lietuva Kristaus mokslo šviesą išvydo. Mūsų tautos kaimynai daug anksčiau yra tapę krikščionimis.

Krikščionis, mylįs Dievą, nori, kad visi žmonės Dievą

VEDECKIS VINCAS

Raseinių Apskritis Tarybos narys.

Gimė 1882 m. Viduklės valsčiaus, Keidžių kaime. Pradžios mokslą baigęs Raseiniuose ir po to įstojęs į Šiaulių gimnaziją. 1917 m. dalyvavo Vilniaus Lietuvos Konferencijoje, o 1919 m. buvo išrinktas į bažnytinį Komitetą. 1920 m. pradėjo dirbti valsčiaus valdyboje ir buvo išrinktas valsčiaus viršaičiu. Nuo 1924

met. p. Vedeckis pradėjo dirbuotis Raseinių apskrities savivaldybėje ir paskutiniu laiku jis yra Raseinių apskrities valdybos narys, jos žemės reformos komisijos narys ir Miškų komisijos pirmininkas. Dabar į Seimą jis eina nuo „ŪKININKŲ SAJUNGOS“ SĄRAŠO 12 Nr.

mylėtų, jį išmanyti, garbinti. Iš čia eina krikščionių rūpesčiai Kristaus mokslu šviesti ir žmones, kurie to mokslo neišmano. Lietuvius pagonis Kristaus mokslu apšviesti rūpinosi kaimynai krikščionys.

Pirmieji lietuviams Kristaus mokslo nešti suskato vokiečių ginkluoti vienuoliai-kryžiuočiai ir kardininkai. Bet jie kardo jėga vertė lietuvius naujoni religijon, vieno daikto tiksliai siekdami—ko daugiau turto iš lietuvių prisiplėsti. Jų darbas buvo nekrikščioniškas. Ir todėl nuėjo vėjais. Kryžiuočiai ir kardininkai išsigimė—ne atsimetė nuo Katalikų Bažnyčios, sudarę protestantišką prūsų valstybę. Lietuvai tat padarė daug skriaudos, delto kad suėdė plačią tautos šaką—prūsus. Šiandien pačių prūsų vietoje gyvena vokiečiai protestantai.

Antrieji Lietuvos apaštalai buvo lenkai. Jiems darbas ėjo lengviau. Mat, buvo susidariusios daug geresnės darbu sąlygos. Lietuvos valdovai susigiminiavo su lenkų valdovais (mūsų kunigaikštis Jogaila vedė lenkų karaitę Jadvygą); lietuviai susidėjo su lenkais vienon valstybėn; lietuvių didžiūnai padėjo lenkams kunigams evangeliją skelbti. Bet ir iš lenkų apaštalavimo Lietuva gavo tiksliai daugiau nelaimės.

Mūsų laikais šviesių šalių kunigai pirma išmoka kurio krašto pagonių žmonių kalbos ir tik tada vyksta jiems Dievo žodžio skelbti jų prigimta kalba. Lenkų kunigai, kurie ėjo Lietuvos elgėsi priešingai. Jie lietuviams apie Dievą pasakojo tiksliai lenkiškai.

Todel lietuviai jų mokslo visai nesuprato. Lenkų kunigai visai nesirūpino išmokyti lietuvių kalbos.

Lietuviai buvo tiksliai krikščionimi, bet religijos dalykų visai nemokomi. Net poterius, kuriuos mes dabar kalbame, yra lietuviams išvertę lietuviškai mūsų kunigaikščiai Vytautas ir Jogaila, bet ne lenkų kunigai. Jie tiksliai įsitaisė turtingas klebonijas ir gražiai sau gyvena savo tėvynės Lenkijos naudai ir tuščiai garbei, o Lietuvos—didelei nelaimėi ir pažeminimui,

Lietuvos bažnyčiose skambėjo tiksliai lenkų kalba. Lietuviai gi, naujos religijos dalykų neišmanydami, mirko stambeldy-

bės prietaruose ir burtuose.

Praėjus dviem šimtam metų lenkų kunigų darbu, Žemaičiuose lietuviai dar tebedegino ugnį savo Perkūnui. Lietuvos ponai sulenkėjo. Jų dvaruose ėmė skambėti tiksliai lenkų kalba. Ta kalba šnekėti buvo verčiami ir kaimiečiai baudžiauninkai, delto kad jų valdovai ponai ir kunigai lietuviškai nešnekėjo.

Taip Lietuvoje išgalėjo lenkų kalba ir lenkų papročiai, tik ne Kristaus mokslas. Nes ir po šiai dienai mūsų žmonės labai silpnai išmano Kristaus mokslą, ką rodo liūdnai kasdienio gyvenimo reiškiniai.

Kaip vokiečiai suėdė Lietuvai prūsus, taip lenkai suėdė (sulenkino) jai didelę tautos šaką—jotvingius, kurie buvo gyvenę, kur nūnai yra Gardino, Balstogės, Pinsko, Minsko ir Augustavo kraštai. O kiek jie lenkų pridėisė Vilniaus ir Suvalkų krašte, kitose Lietuvos vietose!

Visų katalikų valdytojas yra Rimo vyskupas—Šventasis Tėvas. Jei vaiką kas skriudžia, tai jis šaukiasi tėvo užtarymo. Ir katalikai, kai juos kas užpuola skriausti, skaudžiasi savo viršinkui—Šventajam Tėvui.

Senovėje Šventasis Tėvas turėjo daug pasaulinės galios. Jo klausydavo valstybių valdovai. Kai kryžiuočiai ir kardininkai buvo įnikę lietuvių žemės terioti, mūsų valdovai kunigaikščiai buvo kreipęsi į Šventąjį Tėvą, prašydami sudrausti užpuldinėtąjus. Tačiau pagalbos nesulaukė. Nes jam buvo kitaip jo patikimųjų nuaiškiname. Lietuviams teko manytis patiems nusikratyti krikščioniškais plešikais.

Rimo vyskupas, deja, tik tada suprato jų nedorumą, kai jie jau atsimetė nuo katalikų Bažnyčios. Buvo lietuvių bandyta skųstis Šv. Tėvui ir del lenkų darbų. Bet norimų dalykų nesulaukė, delto kad lenkai numuolino.

Kristaus mokslas žmonėms yra dangaus malonė. Ir mes lietuviai džiaugiamės išpažindami tikrąjį Dievą ir išmanydami jo mokslą. Bet mums yra labai skaudu, kad Kristaus mokslo šviesos mūsų šalin atnešėjai yra labai nuskriaudę ir tebeskriaudžia mus kaip tam tikros tautos žmonės—kaip lietuvius.

Pažiūrėję praeitin, mes aiškiai matome, kad lenkai, atnešę mū-

sų kraštan Kristaus mokslo šviesos, daugiau rūpinosi savo, ne Dievo karalystės reikalais.

Jei Dievo Apvaizda nebūtų davusi mums lietuvių vyskupų ir kunigų, tai mūsų tauta būtų šiandien buvusi nežinia kokia, tik ne katalikiška.

(B. d.)

Seimo atstovas S. Tivūnaitis.

Auklėjimas ir mokykla.

Mūsų žmonės, matyti, ne visai suteikia sau apyskaitos, kad be mokslo arba greta jojo eina dar auklėjimas, kurs visuomenės gyvenime užima lygią mokslui vietą, jei ne svarbesnę. Gali būti žmogus gerai išauklėtas, nors neturįs augšto mokslo, ir atbulai matome žmonių, augštų mokslų pasiekusių, bet auklėjimo žvilgsniu, stovinčių labai žemai.

Auklėti yra išvystyti vaiko dvasinės ir fizinės pajėgos, kad jis galėtų visuomenėje užimti ir atitinkamai pildyti visas pareigas, kurios gali būti jam pavestas. Nuo to pareina kiekvieno žmogaus pašaukimas, jo gyvenimo tikslas.

Todel kulturinga tauta reikalauja, kad žmogus būtų išauklėtas. Jei jisai augštų mokslų ir neišėjęs, tai jam todėl mažiau prieštū daroma, negu jei jame išauklėjimo stoka. Tokia tauta, siūsdama savo vaikus į mokyklą, laukia iš pastarosios protinio išlavavimo, palikdama auklėjimo darbą sau t. y. tėvui ir motinai.

Kadangi ne visi tėvai del įvairių priežasčių nori arba gali savo vaikus auklėti, randame visuose Europos ir Amerikos kraštuose internatų, juvenatų ir visai pavadinimų įstaigų, kuriose vaikai, eidami mokslus drauge greta mokyklos gyvena ir auklėjami tos pačios įstaigos pavidagų.

Bet yra ne stoka ir tokių auklėjimo vietų, kurios ne sujungtos su mokykla ir kuriose vaikai lieka auklėtojų priežiuroje, kai jie esti ne mokykloje.

Iš to galima padaryti išvada, jog tokiuose kraštuose mokyklos uždavinys yra tiksliai protiniai mankštinti jaunuomenę, auklėjimo gi darbe ji vaidina antraeilę rolę.

Mūsų tėvynėje yra tik dvi berniukų mokyklų, kuriose vaikai drauge ir auklėjami: Mariampolėje tėvų Marijonų ir Kaune tėvų Jezuitų gimnazijos. Kitose gimnazijose mūsų jaunuomenė neturi auklėjimo įstaigų.

Kadangi mūsų tėvai į vaikų auklėjimą abejingai žiūri arba visai jo neima domėn, mūsų mokslo įstaigos privalo vaidinti ir auklėjančią rolę, mūsų gimnazijoms priklauso dvilinkas uždavinys ir mokyti ir auklėti. Tėvai, atvežę savo vaiką, palieka jį paprastai būte, kurį randa liuosą, neapsižiūrėję, kokių žmonių srityje bus gimnazijos mokinys, ar ne bus toje šeimoje papiktinančių scenų.

Kaip dažnai esti mokinių butus laikančių šeiminkų tarpe girtuoklių, paleistuvų ir šiaip blogo pavyzdžio žmonių.

Tėvams ne į galvą neįeina išnagrinti, kokioje aplinkoje gyvena jų sunelis arba dukrytė. Be to kartais vaikas paliekamas viename kambaryje su vyresnės klasės mokinių, kurs nepasižymi

Visi Vidutiniai ir Mažieji Ūkininkai, Naujaku- riai, Nuomininkai, Pusininkai ir Bežemiai: Vyrai ir Moterys, Dukterys ir Sūnūs balsuo- kite už „Lietuvos Vidutinių ir Mažųjų Ūkininkų Vienybės Sąrašą Nr. 9“

dorove, o kartais būdamas be-
dieviu užkrečia ir savo jaunąjį
kolegą. Iš kur gi atsiranda visa
netikinčiųjų aibė?!

Lietuva — katalikų kraštas;
tėvai katalikai, tai ir vaikai turėtų
sekti jų pėdomis ir būti gerais
katalikais, nes obuolys krenta
netoli obelies. Bet esti vienas kitas
bedievis mokins, kurs greitai
metu gali įkvėpti bedievybės
nuodų į skaisčią vaikelio širdelę.
Jog žinoma, kaip palankus yra
žmogus blogam darbui, o ypač
vaikas.

Užtat ir dārosi, kad doros
šeimos vaikas virsta išdykeliu,
net plešiku, kaip turėjome progos
matyti Joniškyje, kame buvęs IV
kl. mokins Račys buvo prisidėjęs
prie žmogžudžių plešikų būrio.

Užtat mūsų mokyklų prie-
derme ne tik mokyti vaikus, bet
ir auklėti. Gera; bet jei gimnazija
bedievių rankose; arba jei josios
paidagogai patys apie auklėjimą
tik supranta, kiek kiaulė apie
debesį, tai ir gimnazija negali
vaikų išauklėti, nesugeba papildyti
žymių mūsų tautoje spragų.

Švietimo Ministerijos ir vi-
suomenės pareiga daryti pastangų,
kad kuogreičiausia būtų steigiami
bendrabičiai, kame vaikai galėtų
įsigyti ir atatinamo išauklėjimo.
Bendrabičiai turėtų palikti prie-
žiuroje paidagogų, išėjusių, kolei
mes pas save to neturime, kokią
nors auklėtojų įstaigą užsienyje.

Tas reikėtų atlikti neatidelio-
jant, nes mūsų didelis mokyklų
skaičius duoda vaikams mokslų,
bet nesuteikia lygiai reikalingo
išauklėjimo. Kad kraštas galėtų
tarnauti, kad jisai mokėtų pasi-
žymėti gerais darbais, reikia
„l'education, l'education et encore
une fois l'education“ (išauklėjimas,
išauklėjimas ir dar kartą išauk-
lėjimas) sakė viena mokyta
prancuzė.

Dr. J.

Iš Raseinių Ūkio Moky- klos moksleivių gyve- nimo.

Šioje mokykloje paskutinių
laikotarpiu, susitvėrė katalikų mok-
sleivių Ateitininkų kuopa Jos stei-
gimui daug pasidaravo kaikurie
II-ro kurso moksleiviai.

Bet štai po savaitės, kitos,
socializmo apaštalių ar apaštalių
iniciatyva, sutverta mokyklos
moksleiviam nauja kuopa, pasivadi-

nusi visai nekaltu vardu: „Bendro
lavinimosi kuopa“. Iš jos tariamo
bešališkumo, galima daryt šališkų
išvadų. Jom padaryt aiškesnėmis
padėjo atvažiavęs į jų steigiamąjį
š. m. kovo 30 d. susirinkimą stud.
G. Savo kalboj tarp visų kitų įsi-
tarimų jis paminėjo, kad krikščionybė
kenkianti jauno moksleivio iš-
silavinimui — išsiauklėjimui. Kad
Kristaus mokslas klaidingas, tik L.
Tolstojus jį kiek atitaisęs.

Užklausus, kokia prasme ken-
kia krikščionybė jauno moksleivio
išsiauklėjimo, atsakė, kad nesaky-
siąs — girdi čia ne vieta. Bet ste-
bėtina, kad prie „bešališkų“ kuopos
steigimo rado vietos ponas
studentas krikščionybei neigt ar
socializmui girt. Tai nieko sau ir
kuopos bešališkumas!

Moksleiviam reiktų šalintis
nuo tokių organizacijų, kuriose
atmetamas pats doriško išsilavini-
mo — išsiauklėjimo pradai — tikėjimas.
Ūkių mokyklos moksleiviai
tą suprasdami yra Ateitininkai.

Dikcė.

Aplankymo p-lės Šven- čiausios kongregacijos vienuolės Raseiniuose.

Jau nuo kurio laiko mūsų
bažnyčią lankantiems puola į akis
dvi moteri juoduose rubuose su
kryžiumi ant kaklo.

Gal nė vienam nė į galvą
neįėjo, jog tai esančios moterys,
kurios jau nuo pat jaunatvės pasi-
šventė Dievo garbei ir žmonijos
ypatingai naudai.

Priklauso tos moterys panelės
Švenčiausios kongregacijai regulos
šv. Augustino. Viena jų, sesuo
Danauskaitė atliko savo no-
vicijatą Varšuvoje, o antroji Ge-
čaitė Jasle, Galicijoje.

Jau prieš dvejus metus josios,
susipratusios lietuvaite, grįžo į
savo tėvynę ir buvo iš pradžios
apsigyvenusios Švekšnoje, kad
tenai darbutų ligoninėje, slau-
gant artimus, apsinkintus viso-
kiomis kuno kančiomis.

Kadangi ištikus baisiam gais-
rui Švekšnoje bemaž visi valstybės
trobesiai tapo irgi ugnies auka,
tai sesers buvo priverstos užleisti
ligoninę mokyklai, pačios gi per-
sikelti į Raseinius.

Čia jos apsigyveno Vilniaus
g-vė 13 Nr., kame p-lė Pocevi-
ciūtė paaukavo vienuolėms savo
namą iš 10 kambarių. P-lės Švenč.
Aplankymo kongregacijos užda-

vinys yra auklėti jaunuomenė,
užlaikyti prieglaudą.

Lėšų stoka neduoda galimu-
mo steigti prieglaudą. Todėl sesers
vienuolės išpradžių verčiasi išsiu-
vinėdamos bažnytinius rūbus ir
vėliavas. Turi jau keletą mokinių,
kurias auklėdamos drauge suteikia
joms ir to dailaus amato žinių.

Kas svarbiausia sesers —
vėnuolės apsiime įsteigti bendra-
butį, kuriame gimnazijos mokinės
ir mokiniai galėtų apsigyventi ir
būti kulturingų apšviestų žmonių
priežiuroje.

„R. Balso“ kitoje vietoje
mūsų skaitytojai ras paminėta,
jog mūsų jaunuomenė dėl auklė-
tojų stokos, eidami gimnazijos
mokslus ištvirksta ir savo išauklė-
jimu negali stoti greta mokslo
kitų kulturingų šalių jaunuomenės.

Dabar mokiniai tėvai turėtų
kuogreičiausia pasirūpinti patal-
pinus savo vaikus užlaikāman
seserų vienuolių bendrabutin. Čia
vaikai bus profesinių auklėtojų
akyse ir, eidami gimnazijoje mok-
slus, pasieks lengviau tą uždavinį,
kurs kiekvieno inteligento laukia.

Unp.

„Raseinių Balso“ Redak- cijai — laiškas.

Širdingai dėkoju „Redak-
cijai“ už siunčiamą man laikraš-
tį ir kartu reiškiu džiaugsmą,
kad katalikiškų laikraščių šeimynė
nelė vienu nariu padidėjo ir dar
gi Raseiniuose. Toks laikraštis
buvo senai reikalingas ir jis be-
bejo atliks didelį užduotį pro-
vincijai. Todėl linkiu geriausio
pasisekimo ir ilgiausią gyvavimo
metelių. Iš savo pusės pasižadū
jį remti, platinti ir teikti žinių iš
Stakiau padangės.

Su pagarba
Stasys Dr.

Stakiai 11 bal. 1926 m.

RASEINIŲ KRONIKA.

* Š. m. balandžio 23 d. Girkalny
įvyks visų katalikiškų org. narių suva-
žiavimas, o balandžio 25 d. panašus
suvažiavimas įvyks Betygaloj. Prašo-
ma kuo skaitlingiausiai dalyvauti, nes
pranešimus darys Seimo nariai.

* 1926 m. balandžio mėn. 18 d.
piliečių klūbe įvyko Raseinių gimna-
zijos koncertinis vakaras. Publikos bu-
vo skaitlingai atsilankę. Programa su-
statyta gana įvairi ir įdomi: dainuota
choro ir solo, deklamuota, I—II kl.
mokiniai atliko keletą gimnastikos
pratimų vedant gimnazijos mokyto-
jams p. E. Tipelaitei ir p. Lopatai.

Gimnazijos stygų orkestras, sugriežęs
gražių parinktų dalykų, darė gana
gero įspūdžio. Publika liko labai pa-
tenkinta tokiu vietos vakaru — kiekvieną
dalyką lydėjo gausingu aplodismentu.
Reikia pažymėti, kad Raseinių gimna-
zija visada sugeba surenkti įdomius
ir gana įspudingus vakarus. Buvęs.

* Š. m. balandžio mėn. 17 d. Rasei-
nių Piliečių Klūbas visuotinio susirin-
kimo nutarimu likviduotas ir įsteigtų
naujas „Raseinių klūbas“ buvusiam
Raseinių Piliečių Klūbo bute.

* Šiomis dienomis atvažiavo į Rasei-
nių Kauno Švento Juozapo Darbinin-
kų Draugijos Autobusas 14 žmonių
talpumo. Viršutinė išvaizda labai gra-
ži, o viduje sėdinės minkštos ir pato-
gios. Šis autobusas žada važinėti tarp
Šilaukio ir Raseinių kaip tik kelias
išdžius, kad palengvintų ir pagreitintų
piliečiams susisiekimą. Taip pat žada
važinėti ir į Šilinę su keleiviais. Va-
saros metų, kada pradės žmonės mau-
dyties, važinės raseiniečius į Dubysą
pasimaudyti sveikame vandeny ir atgal
atvės už nedidelį mokesnį. Juomi ga-
lės naudotis ir moksleivija. Teko gir-
dėti, kad ponas Barevičius perka šį
autobusą.

* Jau nuo 1918 metų mes įžengėme
į nepriklausomybės vėžes, kuriomis ir
einame visai atskirais nuo laikusios
mus geležinėse pančiose „matuškos
Rusijos“. Bet deja ne visi moka tai
įkainoti, ne visiems brangi ir ta prieš
21 metus Lietuvai leista spauda lie-
tuvų raidėmis. Raseiniuose kai kurių
mūsų net valstybės trobesius puošia
rusų parašai apdraudimo draugijų
„Rusija“, „Jakor“ ir t. t. Viena, tie
parašai skelbia melagingas žinias, nes
tie trobesiai visai neapdrausti rusų
nuo gaisro apdraudimo draugijose,
antra garbės ir savisaugos jausmas
turėtų priminti tų namų administraci-
jai, jog palaikymas visa to, kas su-
rišta su tiranizmo laikais, susipratu-
siens lietuviams labai nemalonaus
įspūdžio daro. Lit.

Žinios iš vietų.

SKAUDVILĖ

Balandžio 18 diena Seimo atsto-
vas A. Vilimas darė pranešimą apie
Lietuvos ekonominę padėtį ir busimus
Seimo rinkimus. Kalbėjo apie 4 valan-
das. Žmonių buvo virš 1000. Visi bu-
vo labai patenkinti atstovo Vilimo
kalba ir jam reikė didžiausų pritiri-
mą.

KRAŽIAI.

Balandžio 18 dieną darė paskai-
tą p. Bajoras rinkimū į Seimą reika-
lu. Žmonių buvo apie 200. Paskaitą
tęsėsi virš 3½ valandų. Po jos buvo
gyvos diskusijos ir visi klausytojai
pilnai buvo patenkinti paskaita. Valstie-
čių liaudininkų kėli agentai mėgino
trukdyti, bet kalbėtojas tuojau atrėmė
visus užmetimus ir triukšmadarius nu-
ramino, o patys klausytojai, ūkinin-
kai juos išvijo iš salės.

TYTAVĖNAI.

Mums pranešė, kad Tytavėnuose
š. m. balandžio 18 d. įvyko iš seno

ruošiamas socialdemokratų suvažiavimas. Suvažiavimam turėjo atvykti Seimo narys J. Plečkaitis. Tačiau Plečkaičio vietoj pasirodė Raseinių Valstybinės gimnazijos mokytojas žinomas uolus socialdemokratas Vikonis. Tik, deja, žmonės nedavė nabagai ne iš sižioti. Tad nustojęs tipo mokytojas agitatorius su keliais savo sėbrais, turėjo apleisti suvažiavimą.

ŠILALĖ. (Tauragės apskr.)

11 balandžio š. m. į Šilalę iš kur tai atsiladėjo soc.—dem. kaip skelbė — Mikulskis, dar visai jaunas vaikynas ir laikė paskaitą arbatinėje lenko Bartkevičiaus. Klausia daugiasiai prisirenkę išvirkeliai ir žydukai su nekuriams valstiečiais — liaudininkais, katrie laukia, kad tiktai būtų jų valdžia tuokart galėtų pasinaudoti plėšimais. Na, ir ką tiktai tas „tavorščas“ nepripasakojo, visas permirkęs nuo prakaito, plonu balsu šaukia. Daug žmonių pasipiktinę, kad toks p. Bartkevičius skaitesė geru kataliku, o dabar pavirto socialistu ir leido bjauroti savo namus, gal manydamas, kad socialistams paėmus valdžią, ateis greičiau lenkai.

„Plunksna“

STAKIAI. (Raseinių apskr.)

Nors Stakiai yra mažai kam žinomas kampelis, tačiau čia žmonės labai bruzda. Organizacijų yra tokių: Ūkininkų Sąjungos skyrius, smulkaus kredito Bankas, Vartotojų Bendrovė.

Jaunimas įrgi organizuotas — turi skaitlingą L. K. J. S. „Pavasaris“ kuopą, kuri ypatingai šiais metais labai gyvai veikia.

Moterų organizuojasi. Turi Garbinimo Šv. sakramento draugiją ir šiomis dienomis įsikūrė L. K. M. Sąjungos skyrius.

Stakių parapijos pavasarininkai bendromis pajegomis antrą dieną Velyku suvaidino dramą: „Šv. Agnietė“, kadangi vaidinimas gerai pavyko ir nekuriams prašant atkartojama antra kart 18 d. š. m.

11 balandžio š. m. Stakių „Pavasario“ kuopos buvo visuotinis susirinkimas. Narių atsilankė jame daug. Reikia pažymėti, kad tarp kitų garbingų svečių buvo Vyriausiojo Centro Valdybos narys p. G. Likerauskas, kuris savo sveikinime Stakių pavasarininkams išreiškė daug užuojantos ir linkėjo sąmoningai bei energingai darbuotis.

Susirinkime padaryta keleta naudingų nutarimų ir išsiskirstita gerame ūpe.

Tą pačią dieną ūkininkų ir pavasarininkų salėje įvyko pirmas moterų susirinkimas. Čia atvykusi panelė

Jakaitytė ragino Stakių moteris, kad įkurtų L. K. Moterų Sąjungos skyrių. Kalbėjo p. G. Likerauskas ir vietos klebonas kun. S. Jurgeliavičius. Moterų supratusias, kad juoms tokia draugija reikalinga įkūrė skyrių, narių prisiraše 80. Į valdybą išrinkta mok. M. Bakiene, mok. B. Paskočiurnaitė, V. Drotviniene, L. Vaičaitytė ir A. Lužaitytė.

K. Staknys.

KELMĖ.

Š. m. Verbių sekmadienį Seimo atstovas Ralys darė kino salėje viešą susirinkimą — mitingą. Žmonių išpražios visai maža tebuvo — keletas valstiečių. Paskui prisigrudo pilna salė apie 300 deju, valstiečių nenaudai — Federantai ir Ūkininkai, kurie kaip švišlės savo užklausimais nedavė ramumo. Priėjo prie to, kad kalbėtojas, nebepakesdamas uždaro susirinkimą ir prašo pasilikti tik tuos, kurie nori tapti valstiečių kuriamosios Kelmės Sąjungos nariais. Pernai buvo įsikūrus, bet, matyti, užmigo. Nė vienas iš salės neina, nors policija ir darė pastangų. Prisieina patiems valstiečiams kraustyti kitur, kadangi be tikrojo savininko žinios buvo salę „okupavę“. Atsiradus savininkui ir mandagiai paprašius išsikraustyti, visi išsiskirsto. Kur jie nuėjo ir kiek — nežinia, nes visa publika išsiskirstė namo. Nesiseka vargšams Kelmėje. Valio kelmiečiai, kad nesiduoda mulkintojams už nosies vadžioti.

Buvęs.

KVĖDARNA (Tauragės apskr.)

Mūsų apylinkė žmonės vis labiau pradeda susiprastiti. Čia gerai veikia katalikiškos organizacijos, kurios ypatingai suskato nuo pabaigos pereinamųjų metų.

Tose organizacijose puikiai darbuojasi vietos mokytojai, kaip: mok. Beržanskis veda Ūkininkų S-gos skyrių ir organizacija koperatyvą „Jūra“. Mok. Barauskaitės iniciatyva įsteigta L. K. Moterų draugijos skyrius, kuriam ir pirmininkauja. Aktingai veikia skaitlingoj „Pavasario“ kuopoj, kaip vice-pirmininke.

Mok. Puleikio iniciatyva įsteigta L. D. Federacijos skyrius, ir jis jį veda. Beto, yra „Pavasario“ kuopos pirmininkas.

Visas organizacijas remia klebonas Jarošūnas.

Visoj Kvėdarnoj ūpas pakilęs, tik nori drumsti vandenį valstiečių liaudininkų „šulai“ bet, jiems nesiseka.

Žadamą rinkimai laimėti, kaip ir buvusieji.

Uosis.

ŽEIMIAI (Kėdainių apskrityje).

Balandžio 11 dieną, kaip buvo

andai paradėjęs, atsilankė Žeimiuosen Seimo narys S. Tijūnaitis. Buvo ir socialistų liaudininkų atstovas Seimo narys Šlėvė, kurs buvo padaręs sąvųjų susirinkimą. Du Seimo nariai, vienas kitam priešingas, įvairių žmonių susirinkime grūmėse išstis penkias valandas. Šlėvė teršė krikščionių valdžia, Tijūnaitis atremdinėjo neteisības tikresne šviesa rodė gyvenimo ir valdžios ūkanotumus. Buvo gana keista, liaudininkų atstovas labai juodino savo priešininkus, atskirus asmenis ir vis šaukė, kad krašte nėra jokios laisvės ir taip toliau. Jam buvo nurodyta, kad tamta kalbi, ką tik nori ir nieks niekuo netrūko, tai kokios dar geresnės laisvės liaudininkai nori — ar tokios, kokią šiandien žmonės turi Rusijoje? Kas dar keisčiau buvo, kad liaudininkas neatsakinėjo į paklausimus, ką gera liaudininkai padarė Seime per trejus metus nieko nedirdami ir už tą nedarbą daugiau kaip pusę milijono, o su visa opozicija apie pusantą milijoną litų algoms suvartoję, toliau — iš kur paimti valstybei pinigų, jei liaudininkai taip peršasi su mokesčių sumažinimu, kuriose socialistų valstybėse nėra mirties bausmės ir t. t.

M. D.

KELMĖ.

Balandžio 18 dieną aplankė mus p. Užsienių reikalų Ministeris prof. Reinyš ir darė pranešimą Krikščionių demokratų partijos vardu. Žmonių prisirinko daug. Upas labai geras.

ŠILALĖ.

Balandžio 18 dieną Tauragėje darė pranešimą Seimo atstovas Ambrozaitis. Žmonių buvo pilną bažnytinę salę. Socialdemokratų banded jam kliudyti, bet nieko nepadarė. Tą pat dieną pavasarininkai surengė Tauragėje vakarėlį su dainomis ir šokiais. Prof. Eretas padarė trumpę paskaitą žadinamas pavasarininkus prie veiklumo ir darbštumo.

RASEINIAI.

Š. m. iš 20 į 21 balandžio mėn. Raseinių klebonijoje įvyko mėsos vagyste sumoje 600 lit. Kriminalio policijos ir policininko J. Liutkevičiaus pastangomis minėta vagyste išaiškinta ir kaltininkai Malinauskas Antanas, Želvys Vladas ir Archipovas Jonas sulaikyti, patalpinti kalėjiman, o kvota vedama.

ŠILALĖ.

Balandžio 18 dieną mitingavo

Šilalėje valstiečių liaudininkų vadas Seimo atstovas Šleževičius. Žmonių buvo keli šimtai. Pradžioje piliečiai nenorėjo jam leisti kalbėti keldami triukšmą, bet ponui Šleževičiui ir p. Bildušiui prašant paklausti, klausytojai nusiramino ir leido kalbėti. P. Šleževičius kalbėjo kelias valandas plėkdamas dabartinę valdžią, bet pritarimo neturėjo. Tą pat dieną Šilalėje įvyko dvi didelės nelaimės. Du mokinių šaudydami su montekrista vienas mokyns įvarė švį į vidurius. Šuvinys paliko viduriuose. Vietos gydytojai neapsiėmė padaryti operacijos. Tuojau sužeistasis tapo nuvežtas į Tauragę. Nežinoma ar galima bus išgelbėti jo gyvybes. Antras nelaimingas atsitikimas ponų Šimavičių sudegė tvartai su visais gyvuliais: 18 karvių, 12 arklių, kiaulės ir avis. Vos kelis gyvulius apsilviusius išgelbėjo. Gaisro priežastis dar nežinoma, bet spėjama, kad pusvaikis šerdamas gyvulius uždegė ir nieko nesakydamas pats pasisliepė. Gaisrą pamatė tik tada, kada ugnis išsiveržė pergontinį stogą, apimdama visus namus.

III Apygardos Rinkimų Komisija skelbia visų žiniai:

RINKIMŲ LAISVĖS APDRAUDIMO ĮSTATYMAS.

(Vyriausybės Žinios Nr. 16)

1) Kas neteisėtai įsiverš į susirinkimą, sušauktą rinkimų reikalais arba įėjęs nepasitrauks iš jo, pareikalavus jo vedėjui, arba kliudys rinktis,

2) Valdininkas, kuris Valstybės įstaigoje darbo metu žodžiu ar raštu varys rinkimų agitaciją,

3) Kas savo valia nuims, nuplės, nudraskys, pertaisys, padirbdins viešai tam tikroje valdžios skiriamoje vietoje iškabintą renkamąjį kokios partijos ar kuopos skelbimą, pranešimą, sąrašą,

4) Kas žodžiu ar raštu varys rinkimų agitaciją uždraustoje vietoje,

5) Kas balsavimu pasivadins ne savo vardu,

6) Kas savo valdžia, papirkty, prievarta arba grąšinimu rinkėjui ar jo šeimynos nariui mėgins palenkti rinkėją, kad nepaduotų balso apskritai, arba kad paduotų jį taip, kaip anas norėtų, ir

7) Už tvarkos ardymą rinkimų vietoje rinkimų metu

— bus baudžiamas: pinigine pabauda, areštu arba kalėjimu.

(data)

(parašai)

Atsakomasis Redaktorius ir Leidėjas Vilimas Adomas.

Ūkininkai! KREIPKITĖS Į

Raseinių Ūkininkų Liaudies Banką įvairiais reikalais ir neikiškite sutaupyta centą už balkio arba palovin žiurkių apsaugon, bet neškite į

Raseinių Ūkininkų Liaudies Banką kuris pilnai garantuoja už ju likimą ir moka aukštus nuosimčius.

Raseinių Ūkininkų Liaudies Bankas tarnauja ūkininkams, teikiant jiems paskolų, persiūnčia pinigus, inkasuoja dokumentus ir kitus įvertinamus poperius.

Raseinių Ūkininkų Liaudies Bankas rūpinasi ūkininkų gerove: tarpininkauja įvežime įvairius žemės ūkio padargų, sėklų, trašų ir t. t.

RASEINIAI, Nemakščių g-vė 14

PARSIDUODA

Ūkis iš 33 deš. žemės su trobėsiais, sodnu ir mišku.

Adresas sužinoti pas Bonifaciją Kibartą (Stonų kaimas, Raseinių apskr. ir val.)

Dr. phil. J. JANUŠKEVIČIUS

dėsto pamokas visų gimnazijos dalykų, (be matematikos) lietuvių, vokiečių, rusų lenkų ir prancūzų kalba.

Kalbams val. 3-5 p. p.

Nemakščių gatvė Nr. 3 antras aukštas.

S. KADUŠINO SPAUSTUVĖ

RASEINIAI, Prekyvietės g. 11-11a—Telef. 66

PRIIMA ĮVAIRIUS SPAUDOS DALYKUS

DARBAS ATLIEKAMAS NAUJOSIOS KONSTR. MAŠINOMIS

MODERNIŠKIAUSIS ŠRIFTAS

UŽSAKYMUS GALIMA DUOTI IR TELEFONU 66 №

KAINOS BE KONKURENCIJOS

Raseinių klebonijoje

PARSIDUODA

beveik naujas, žinomas francuzų firmos

„Peugeot“ (Pežo) Motociklas

Motoras — dviejų taktų 1 HP 1/2

labai stipras ir geras. Apžiūrėti

motociklą ir sužinoti sąlygas

galima pas Kun. J. S u s n į.